

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ Nauk Społecznych i Humanistycznych

Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo wewnętrzne							
Poziom studiów:	studia drugiego stopnia							
Profil studiów:	praktyczny							
Forma studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne							
Nazwa modułu:	Strategie zapobiegania patologiom społecznym							
Rodzaj modułu:	Obowiązkowy							
Język wykładowy:	Język polski*							
Rok studiów:	1	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:						
Semestr:	4	Wykład	Warsztat	Seminarium	Konwersatorium	Lektorat	Laboratorium	Ćwiczenia
Liczba punktów ECTS ogółem:	2	16/8	22/10	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:	Zaliczenie na ocenę.							
Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać aktualną oraz podstawową wiedzę z zakresu wybranych zagadnień patologii społecznych. W szczególności powinien: • Weryfikować swoje poglądy na podstawie obserwacji i analizy zmieniającej się rzeczywistości w społeczeństwie w tym w zachowaniach jednostek społecznych oraz wybranych instytucji publicznych. • Opanować najważniejsze zagadnienia z zakresu polityki społecznej w szczególności z udzielania wsparcia z zakresu pomocy społecznej. • Orientować się w podstawowej problematyce z zakresu problemów społecznych występujących w ramach polityki społecznej.							

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Student powinien posiadać wiedzę w zakresie strategii zapobiegania patologiom społecznym. W szczególności powinien:

- Weryfikować swoje poglądy na podstawie obserwacji i analizy zmieniającej się rzeczywistości,
- Posiąść umiejętność prognozowania i przewidywania problemów społecznych w tym problemów szczególnie dotyczących jednostek społecznych,
- Analizować zmieniającą się rzeczywistość społeczną.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW

Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji
wiedzy:			
W01	w pogłębionym stopniu poznał rodzaje i źródła zagrożeń bezpieczeństwa jak również procesy warunkujące pojawienie się, narastanie, rozprzestrzenianie, rozpoznanie i eliminację rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń oraz zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	K_W05	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji, kolokwium.
umiejętności:			
U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę, dostępne środki, narzędzia, metody do monitorowania, przewidywania, zapobiegania oraz reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa oraz badania i gromadzenia wiedzy na temat zagrożeń, przestępstwa a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej;	K_U04	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji,

			kolokwium.
U02	potrafi samodzielnie planować własne uczenie się, organizować swoją pracę, rozwiązywać problemy, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych jak również zastosować praktyczne nabyte umiejętności do tworzenia, rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie;	K_U08	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji, kolokwium.
U03	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji oraz komunikowania się na tematy specjalistyczne z odbiorcami i prowadzenia debaty a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej	K_U09	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji, kolokwium.
U04	wykorzystuje posiadaną wiedzę do krytycznej analizy charakteru oddziaływań kulturowych, religijnych, etnicznych, społecznych, migracyjnych na bezpieczeństwo państwa oraz dokonywać oceny zachowań pozostających w sprzeczności z wartościami i zasadami akceptowanymi przez społeczeństwo a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej	K_U12	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji, kolokwium.

kompetencji społecznych:

K01	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	K_K03	Odpowiedź ustna +ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji
-----	--	-------	---

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
W1	Wybrane zagadnienia patologii społecznych (Przedstawienie podstawowych zagadnień z zakresu pomocy społecznej, zwrócenie uwagi na najnowszą terminologię np. patologia – wieloproporcjonalność. Podstawowe zadania pomocy społecznej – ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, ochrona macierzyństwa i wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności w integracji cudzoziemców). Przedstawienie procesu interwencji kryzysowej w pomocy społecznej.	2/1
W2	Analiza wybranego zagadnienia przemoc. Przemoc gorąca oraz przemoc chłodna. Przemoc wobec dzieci oraz młodzieży. Przemoc fizyczna, psychiczna, wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie. Przemoc i pomoc osobie pokrzywdzonej przemocą. Przykłady interwencji kryzysowej w pomocy społecznej w sytuacji przemocy w rodzinie. Wskazanie procedowania procesu kryzysowego. Strategie rozwiązywania problemu z wykorzystaniem potencjału instytucji społecznych.	2/1
W3	Agresja i przemoc wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, w środowisku szkolnym oraz rodziny. Przedstawienie założenia procedury niebieskiej karty, zasady współpracy i koordynacji służb społecznych w przeciwdziałaniu przemocy. Rodzaje przemocy wśród dzieci i młodzieży. Praca systemowa z ofiarami przemocy jak również ze sprawcami przemocy – strategia szybkiego reagowania na przykładzie interwencji kryzysowej.	2/1
W4	Choroba alkoholowa. Geneza zjawiska, stopnie uzależnienia, przyczyny choroby alkoholowej, pomoc osobie uzależnionej od alkoholu. Uboczne społeczne skutki alkoholizmu w społeczeństwie. Prawne podstawy przeciwdziałania zjawisku choroby alkoholowej, działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rola Ośrodków Pomocy Społecznej w pracy z rodziną uzależnioną lub osobą uzależnioną.	2/1
W5	Zjawisko mobbingu. Analiza zjawiska oraz jego przyczyny. Pomoc instytucjonalna ofiarom mobbingu.	2/1

W6	System prawa i organy państwa wobec patologii (zasady oraz tryb udzielania pomocy społecznej w tym pomocy w formie interwencji kryzysowej, w formie świadczenia pracy socjalnej jak również w formie finansowej). Przedstawienie stopnia trudności świadczenia pracy socjalnej przez pracownika zatrudnionego w pomocy społecznej.	2/1
W7	Filozoficzne oraz teoretyczne uwarunkowania narkomanii w świetle literatury (przyczyny sięgania po narkotyki, stanowisko pedagogów oraz psychologów odnośnie narkomanii, historyczne uwarunkowania kształtowania się problemów uzależnień od narkotyków, niska samoocena a narkotyki, brak odporności na stres i cierpienie a narkotyki, negatywne przekonania na swój temat a narkotyki, niedostatek umiejętności interpersonalnych a narkotyki).	2/1
W8	Struktura społeczna oraz role społeczne jako bodźce zewnętrzne powodujące zaburzenia w interakcji społecznej. Przedstawienie eksperymentu „Stanford Prison Experiment” z 1971 roku, w PaloAlto (Kalifornia, USA).	2/1
Warsztat		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
WT1	Uwarunkowania narkomanii (przyczyny oraz konsekwencje społeczne narkomanii, ujęcie filozoficzne narkomanii, poszukiwanie racjonalnego rozwiązania). Przygotowanie projektu (omówienie zasad projektu, jego celu oraz oceny, paca w systemie małych grup) Część I.	2/0,5
WT2	Uwarunkowania narkomanii (przyczyny oraz konsekwencje społeczne narkomanii, ujęcie filozoficzne narkomanii, poszukiwanie racjonalnego rozwiązania). Przygotowanie projektu (omówienie zasad projektu, jego celu oraz oceny, paca w systemie małych grup) Część II.	2/1
WT3	Analiza wybranego zagadnienia - przemoc. Przemoc gorąca oraz przemoc chłodna. Przemoc wobec dzieci oraz młodzieży. Przemoc fizyczna, psychiczna, wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie. Przemoc i pomoc osobie pokrzywdzonej przemocą. Przykłady interwencji kryzysowej w pomocy społecznej w sytuacji przemocy w rodzinie. Wskazanie procedowania procesu kryzysowego. Praca w systemie małych grup. (forma pracy scenariusze, scenki, rozmowa, analiza zjawiska).	2/1
WT4	Agresja i przemoc wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, w środowisku szkolnym oraz rodziny. Przedstawienie założenia procedury niebieskiej karty, zasady współpracy i koordynacji służb społecznych w przeciwdziałaniu przemocy. Rodzaje przemocy wśród dzieci i młodzieży. Praca systemowa z ofiarami przemocy jak również ze sprawcami przemocy. (forma pracy scenariusze, scenki, rozmowa, analiza zjawiska).	2/1
WT5	System prawa i organy państwa wobec patologii (zasady oraz tryb udzielania pomocy społecznej w tym pomocy w formie interwencji kryzysowej, w formie świadczenia pracy socjalnej jak również w formie finansowej). Przedstawienie stopnia trudności świadczenia pracy socjalnej przez pracownika zatrudnionego w pomocy społecznej. Filmy edukacyjne, analiza pomocy pokrzywdzonym oraz sprawcom agresji Część I.	2/1
WT6	System prawa i organy państwa wobec patologii (zasady oraz tryb udzielania pomocy społecznej w tym pomocy w formie interwencji kryzysowej, w formie świadczenia pracy socjalnej jak również w formie finansowej). Przedstawienie stopnia trudności świadczenia pracy socjalnej przez pracownika zatrudnionego w pomocy społecznej. Filmy edukacyjne, analiza pomocy pokrzywdzonym oraz sprawcom agresji Część II.	2/1
WT7	Choroba alkoholowa. Geneza zjawiska, stopnie uzależnienia, przyczyny choroby alkoholowej, pomoc osobie uzależnionej od alkoholu. Uboczne społeczne skutki alkoholizmu w społeczeństwie. Prawne podstawy przeciwdziałania zjawisku choroby alkoholowej, działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rola Ośrodków Pomocy Społecznej w pracy z rodziną uzależnioną lub osobą uzależnioną. Filmy edukacyjne. Filmowy Pakiet Edukacyjny. Dom Wydawniczy Rafael, Kraków. Część I	2/1
WT8	Choroba alkoholowa. Geneza zjawiska, stopnie uzależnienia, przyczyny choroby alkoholowej, pomoc osobie uzależnionej od alkoholu. Uboczne społeczne skutki alkoholizmu w społeczeństwie. Prawne podstawy przeciwdziałania zjawisku choroby alkoholowej, działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rola Ośrodków Pomocy Społecznej w pracy z rodziną uzależnioną lub osobą uzależnioną. Filmy edukacyjne. Filmowy Pakiet Edukacyjny. Dom Wydawniczy Rafael, Kraków. Część II	2/1
WT9	Problem myśli suicydalnych. Praca z samobójcą i jego rodziną. (Czy można pomóc? Jak pomóc żeby nie zaszkodzić?).	2/1

WT10	Patologia społeczna struktur organizacyjnych (korupcja, mobbing, zachowania agresywne). Praca w systemie małych grup.	2/1
WT11	Kompresja czasu oraz przestrzeni – niebezpieczeństwo szybkiego tempa życia jako zagrożenie dla jednostki społecznej.	2/0,5

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. Metody kształcenia: wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, opis, metoda problemowa, sytuacyjna, ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, burza mózgów, studium przypadku, dyskusja

2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: prezentacje multimedialne, dokumenty, mapy, Internet

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

Forma zaliczenia modułu.

Kryteria oceny formującej:

1. Zaliczenie – kryteria oceny:

- posiada podstawowe informacje na temat konfliktów etnicznych - ocena dostateczna,
- posiada podstawowe informacje na temat konfliktów etnicznych i potrafi je wymienić - ocena dostateczna plus,
- ma rozbudowaną wiedzę na temat konfliktów etnicznych, w tym miejsca ich występowania oraz dat pojawienia się - ocena dobra,
- potrafi wskazać determinanty wystąpienia i przebiegu konfliktów etnicznych, umie dokonać ich periodyzacji, określić miejsce występowania i wskazać główne zagrożenia dla bezpieczeństwa państw - ocena dobra plus,
- ma rozbudowaną wiedzę teoretyczną, którą potrafi wykorzystać w sposób praktyczny wskazując determinanty wystąpienia, przebiegu i skutków konfliktów etnicznych, umie dokonać ich periodyzacji, określić miejsce występowania i wskazać główne zagrożenia dla bezpieczeństwa państw - ocena bardzo dobra.

2. Przygotowanie prezentacji i/lub pisemny test wiedzy.

Przygotowanie prezentacji:

- **3,0 (dostateczny)** – przygotowanie i prezentacja na forum grupy,
- **3,5 (dostateczny plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej,
- **4,0 (dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
- **4,5 (dobry plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania,
- **5,0 (bardzo dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań.

Test wiedzy:

- 51% - 60% - ocena dostateczna,
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus,
- 71% - 80% - ocena dobra,
- 81% - 90% - ocena dobra plus,
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra.

3. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach warsztatów,
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie wykładów i warsztatów,
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowującej*:

1. średnia ocen formujących z poszczególnych form zaliczenia
2. średnia ocen formujących z poszczególnych form zaliczenia

Ocena podsumowująca:

- średnia ocen formujących z wykładów i warsztatów

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA	
Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	38/18
Udział w wykładach	16/8
Udział w innych formach zajęć (warsztatach)	22/10
Inne (jakie?)	-
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	12/32
Przygotowanie do wykładu	1/5
Przygotowanie do innych form zajęć (warsztatów)	2/5
Przygotowanie do kolokwium	3/7
Przygotowanie do zaliczenia innych zajęć (warsztatów)	1/5
Inne (np. gromadzenie materiałów do projektu, kwerenda internetowa, opracowanie prezentacji multimedialnej itp.)	5/10
Łączna liczba godzin	50
Punkty ECTS za moduł	2
VIII. ZALECANA LITERATURA	
Literatura podstawowa: 1. Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy / pod red. Joanny Wawrzyniak. - Łódź : Wydaw. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2007. 2. O przemocy w wychowaniu / pod red. Małgorzaty Bednarskiej. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2007. 3. Psychoterapia dorosłych dzieci alkoholików : strategie, procedury i opisy przypadków pracy psychoterapeutycznej / Zofia Sobolewska-Mellibruda. - Warszawa : Wydawnictwo Zielone Drzewo ; Instytut Psychologii Zdrowia PTP, 2011. 4. Patologie naszych czasów : rozważania i opinie pokolenia młodych o istocie zjawisk, rodzajach i zapobieganiu zachowań dewiacyjnych / red. Adam Drązek, Ewa Drązek. - Białystok : Wydawnictwo Prymat, 2007. 5. Życie w trzeźwości = (Living sober). - Warszawa : Fundacja Biuro Służby Krajowej Anonimowych Alkoholików w Polsce, 2016. 6. Patologie społeczne, Autorzy : Pospiszyl, Irena, , Wydawca : Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN 2009. 7. Cyberzaburzenia : cyberuzależnienia Autorzy : Jędrzejko, MariuszTaper, Agnieszka E, Kozłowski, Tomasz, Warszawa ; [Milanówek] : Centrum Profilaktyki Społecznej - Oficyna Wydawnicza von Velke, 2020.	
Literatura uzupełniająca: 1. Funkcjonowanie noo-psychospołeczne i problemy psychiczne dorosłych dzieci alkoholików / Krzysztof Gąsior. - Warszawa : Difin, 2012. 2. Patologie społeczne : alkoholizm, narkomania, nikotynizm : podręcznik dla studentów uniwersytetu i lekarzy / Anna Słowik-Gabryelska. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński, 2007. 3. Picie alkoholu przez młodzież w okresie dorastania a wybrane czynniki w środowisku rodzinnym / Jolanta Jarczyńska. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, 2009. 4. Codzienne praktyki życia rodzinnego, zadomowienie, wykluczenie, bezdomność, NOTITIA, Bydgoszcz 2020. 5. Rodzinna piecza zastępcza : teoretyczne aspekty funkcjonowania rodzin zastępczych Autorzy : Matejek, Józefa, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej (Kraków), Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego 2020.	